

XXI. Századi Roma Nők Országos Egyesülete

GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELV

2020

1. Bevezető
2. Kik vagyunk
3. A gyermekvédelmi irányelv célja
4. Alapelveink
5. Kire vonatkozik a védelem
6. Mitől védi meg a gyerekeket az irányelv
7. Mikor és hol védi meg a gyerekeket a szervezet
8. Garanciák
9. Belső jelzőrendszerünk
10. Jogsabályok

1. BEVEZETŐ

A gyermekvédelmi irányelv azért jött létre, hogy biztosítsa a XXI. Századi Roma Nők Országos Egyesülete (a továbbiakban: Egyesület) kapcsolatba kerülő gyerekek és fiatal felnőttek jóllétét és biztonságát, valamint kizárja annak lehetőségét, hogy az Alapítvány munkavállalói, az Alapítvánnyal szerződéses kapcsolatban álló szakemberek, az Alapítvány önkéntesei vagy Hálózati programjának partnerszervezetei működésük során bármilyen formában kárt okozhassanak nekik.

További cél, hogy amennyiben mégis bántalmazás vagy veszélyeztetés gyanúja merülne fel, az irányelvben lefektetett átlátható kereteknek köszönhetően az Egyesület hatékony intézkedéseket tudjon tenni az ilyen esetek feltárására, megfelelő intézményi kezelésére és utánkövetésére.

Az irányelv tehát a veszélyeztető helyzetek megelőzésének, feltárásának és azonosításának biztosítékait, valamint gyanú esetén az Egyesület részéről történő szükséges lépések felsorolását tartalmazza.

A dokumentumban megjelenő gondolatok a SZIROM Játzóház és a Játékközpont programunk alapelveiben gyökereznek: munkánk során professzionális segítséget nyújtunk a gyerekeknek.

A gyermekvédelmi irányelvben foglaltak célja nemcsak a gyerekek konkrét védelme a különböző abúzusok ellen, hanem a gyerekek megerősítése: fontos tudatosítani, hol húzódnak a határaik, mások mit tehetnek és mit nem tehetnek meg velük szemben, mi minősül határátlépésnek, mi minősül abúzusnak.

Az irányelv kiegészíti az Egyesület egyéb dokumentumait és Védelmi szabályzatát - amelyek megismerése fontos és kötelező az Alapítvány munkatársai számára -, és összhangban van az Alapítvány és munkatársai célkitűzéseivel, értékrendjével és munkamódszereivel.

2. Kik vagyunk

XXI. Századi Roma Nők Országos Egyesülete

GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELV

2020

Egyesületünk 2016. március 8-án alakult. Olyan nyíregyházi non-profit civil szervezet vagyunk, amely segíti a roma és nem roma nők jogainak és társadalmi érdekeinek képviselését, elősegíti közéleti szerepvállalásukat és családjuk életminőségének javítását.

- Érdekképviselés, érdekérvényesítés (fiatalok, időskorúak, nők, férfiak, nagycsaládosok, egyedülállók, egyszülős családok, hajléktalanok, prostituáltak, bevándorlók)
- családok és egyének mentorálása, mediálása
- nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés
- az energiatakarékosság, a klímatudatosság terjesztése és a megújuló erőforrások nagyobb arányú felhasználásának elősegítése
- a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségekkel, valamint a határon túli magyarsággal kapcsolatos tevékenység
- a halmozottan hátrányos helyzetűek általános társadalmi felemelkedésének segítése

3. A gyermekvédelmi irányelv célja

Az Egyesület Gyermekvédelmi Irányelvének célja, hogy a programokon részt vevő gyerekek és fiatalok biztonságát és védelmét biztosítsa. További célunk, hogy támogatást adjunk Hálózati programunk kiskorú gyerekekkel dolgozó partnerszervezeteinek ahhoz, hogy szakszerűen lépjenek fel a gyerekek védelmével kapcsolatban.

A jelen dokumentumban rögzített eljárások segítségével az egyesület munkatársai magabiztosan és hatékonyan lépnek fel a bántalmazási esetek megelőzése, feltárása, kezelése és utánkötése során.

- az irányelv, a hozzá kapcsolódó beszélgetések és az átlátható keretek erősítik a megelőzés hatékonyságát,
- a bántalmazás tabutéma, már azzal is sokat teszünk, ha a gyerekekkel az irányelv kapcsán beszélgetünk – rávilágítunk arra, hogy lehet, szabad, sőt kell segítséget kérni, s hogy az ezzel kapcsolatban felmerült kérdéseiket, problémáikat, érintettségüket jelezzék nálunk, akár anonim módon is,
- a roma fiatalok sok esetben különösen kitett helyzetben vannak – verbális abúzus az iskolában, gyűlöletbeszéd a legkülönbözőbb fórumokon és platformokon,
- nagyon fontos, hogy tudatosítsuk a gyerekekben és fiatalokban mindazt, ami esetleg ezzel kapcsolatban nem világos a számukra, hogy mi az, ami nem elfogadható, ami problémás, mi minősül bántalmazásnak, veszélyeztetésnek.
- a munkatársaink nem gyermekvédelmi szakemberek, de eszközöket szeretnénk adni számukra a megelőzéshez és a magabiztos fellépéshez: ha baj van, tudják, kihez, mikor, hogyan fordulhatnak; felkészítjük őket arra, hogy ezt a segítséget képesek legyenek megadni, illetve arra, hogy minden esetben a gyermekvédelmi irányelv szellemében cselekedjenek, viselkedjenek a gyerekekkel és fiatalokkal, s hogy tevékenységük minden elemét ez az attitűd határozza meg.

4. Alapelvek

A gyerekek és fiatalok biztonsága érdekében az itt felsorolt alapelveket tekintjük mérvadónak, ezek az alapelvek áthatják az Egyesület működését és ezek alapján szervezzük a tevékenységeinket.

Támogatás:

- Az Egyesület tevékenysége során támogatja és segíti a gyerekek és fiatalok fejlődését és kiteljesedését annak érdekében, hogy meglévő képességeik és erőforrásaik fejlesztésén keresztül képesek legyenek biztonsággal felismerni és kiaknázni a lehetőségeiket.
- **Az emberi méltósághoz való jog biztosítása:** Minden embert megillet az elismerés és megbecsülés, az emberi méltóság, amely alapján értékesnek, megbecsültnek és elfogadottnak érezheti magát a társadalom egészében és kisebb közösségeiben egyaránt.
- **A biztonsághoz való jog biztosítása:** Minden gyereket megillet az a jog, hogy biztonságban, mindennemű veszélyeztetettségtől, bántalmazástól, kihasználástól és elhanyagoltságtól mentesen élhessen.

Prevenció:

- A gyermekbántalmazás kockázatának csökkentésére való törekvés a tudatosságnövelésen, a jó gyakorlatok kialakításán és a képzéseken keresztül, valamint a gyerekek védelme érdekében történő minden lehetséges pozitív lépés megtétele.
- **A jelzés garانتálása:** Annak biztosítása, hogy minden munkatárs megismerje a gyerekek védelme érdekében teendő szükséges lépéseket, folyamatokat. Mindenkinek tudnia kell azt is, hogy a felmerülő helyzetekben mely személyek/intézmények felé kell jelzést tenni.

A gyerekek elleni visszaélésekre való megfelelő reagálás:

A gyerekek jóllétét veszélyeztető körülmények felmerülése esetén a támogatásukat és védelmüket szolgáló intézkedések melletti erős elköteleződés. Ebbe beletartozik a konkrét esetben részt vevő személyek támogatása, az érintett szakemberekkel/szervezetekkel való együttműködés és minden olyan intézkedés megtétele, amely a hasonló esetek megismétlődésének esélyét csökkenti.

Képzésekkel való támogatás:

- Tudatosságnövelés a gyerekek biztonságával kapcsolatban. Annak biztosítása, hogy minden munkatárs tudomására jusson, hogy az irányelvben – és más vonatkozó szabályokban – lefektetett előírásoknak köteles megfelelni.

Partnerség:

- Az Egyesület tevékenysége során együttműködik a társintézményekkel, az ott dolgozó szakemberekkel, valamint a gyermekvédelmi rendszer egyéb szereplőivel (különös

XXI. Századi Roma Nők Országos Egyesülete

GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELV

2020

tekintettel a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaira), szem előtt tartva azt, hogy a különböző nézőpontok egyeztetése és a közös gondolkodás segíti elő az ügyek leghatékonyabb kezelését.

Jogszabályok és előírások betartása:

- Az Egyesület elkötelezett a vonatkozó nemzetközi és hazai jogszabályoknak megfelelés mellett (ezek felsorolását lásd: VII. fejezet).

Utánkövetés és felülvizsgálat:

- Az Egyesület beszerzi a szükséges információkat, és rendszeresen felülvizsgálja a gyerekekkel kapcsolatos eljárási protokolljait, szabályzatait és gyakorlatát az esetleges hiányosságok feltárása és orvoslása, valamint a releváns jogszabályi változásoknak való megfelelés érdekében.

Biztonságos adatkezelés és titoktartás:

- Az Egyesület dolgozói bizalmasan kezelik a gyerekek személyes adatait. Ennek értelmében az Egyesület kapcsolatban álló személyek személyes adatai nem adhatóak ki illetéktelen harmadik személy részére – ez alól kivételt képez az érintett kifejezett írásbeli hozzájárulása, illetve a jogszabályban előírt módon a hatóság részére történő kötelező adatszolgáltatás.
- Az információ megosztásának minden esetben a megosztás céljához kell igazodnia, biztonságos csatornán keresztül kell történnie, az átadott információknak pedig lehetőség szerint egyértelműnek és a lehető legfrissebbnek kell lenniük.
- Minden szenzitív információt kellő komolysággal és szakszerűen kell kezelni.

Átláthatóság:

- Az Egyesület minden döntése és tevékenysége átlátható, és az vezérli, hogy minden esetben a gyerekek mindenek felett álló érdeke érvényesüljön.

Gyermekközpontúság:

- A gyerekek életkorára, fejlettségére és érettségére tekintettel az őket érintő döntéshozatal során figyelembe kell venni a véleményüket. A gyerekeket és törvényes képviselőiket tájékoztatni kell a szükséges információkról és az őket érintő intézkedésekről és jogokról.

Zéró tolerancia:

- Az Egyesület elítéli és elfogadhatatlannak tartja a gyerekekkel szembeni bántalmazás, erőszak, zaklatás és visszaélés minden formáját. Munkája során biztonságos környezet és közösség létrehozására törekszik, és nem létesít szakmai kapcsolatot – illetve a már fennálló szakmai kapcsolatot azonnal megszünteti – olyan személyekkel, akik veszélyt jelentenek a gyerekekre.

XXI. Századi Roma Nők Országos Egyesülete

GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELV

2020

Jogérvényesítési garancia:

- A szervezettel kapcsolatban álló személyek jogainak megsértésével kapcsolatosan az Alapítvány minden beérkező panaszt megvizsgál, és megteszi a megfelelő intézkedéseket, amelyeket átláthatóan és pontosan kommunikál az érintettek felé.

5. Kire vonatkozik a védelem

Az irányelv elsősorban a programban részt vevő gyerekekre és fiatalokra vonatkozik. Az Egyesület a jelen irányelv hatályát kiterjeszti az ebben a programban részt vevő összes gyerekekre.

Az irányelv értékrendje kiterjed továbbá a gyerekek szüleire, a munkatársakra, a szervezetre és a partnerszervezetekre.

Ezen túlmenően az Egyesület az irányelvben foglalt elveket, értékeket és magatartási szabályokat érvényesíti valamennyi, az egyesület bármilyen formában kapcsolatba kerülő gyerek vonatkozásában - például az egyesület által szervezett programra látogatóként érkező vagy a testvérét kísérő gyerekek. Ez utóbbiak vonatkozásában az Egyesület azt tartja elsődleges fontosságúnak, hogy az Egyesület szerződéses kapcsolatban lévő gyerek helyzetét segítse, az ő számára nyújtson adott helyzetben megoldási segítséget, támogatást.

Az Egyesület számára kiemelten fontos a társadalmi szolidaritás növelése. A rendelkezésünkre álló eszközökkel mindent megteszünk a hátrányos megkülönböztetés, a megbélyegzés és kirekesztés, a diszkrimináció és a gyűlöletbeszéd minden megnyilvánulása ellen.

A programunkban részt vevő gyerekeken túl az Egyesület kommunikációja során felelősséget vállal a gyerekekért általában, ezért soha nem tesz olyan kijelentést, megnyilvánulást, amely lealacsonyító vagy megbélyegző rájuk nézve.

Az Egyesület egyéb programjaihoz formálisan - szerződéssel - kapcsolódó nagykorú fiatalok védelméről Védelmi szabályzatunk ad iránymutatást.

6. MITŐL VÉDI MEG A GYEREKEKET az irányelv

Az Egyesület elítéli és elfogadhatatlannak tartja a gyermekekkel és fiatal felnőttekkel szembeni bántalmazás vagy veszélyeztetés minden formáját, ideértve a gyűlöletbeszédet, a rendszerabúzust és a társadalmi szintű kirekesztést is.

A XXI. Századi Roma Nők Országos Egyesülete tevékenysége során bizalmon és felelősségen alapuló kapcsolatba kerül a gyerekekkel. Az alább felsorolt fogalmakkal, és a gyerekbántalmazás jeleivel minden munkatársunknak tisztában kell lennie.

Gyűlöletbeszéd

A gyűlöletbeszéd olyan szóbeli vagy írásbeli megnyilvánulás a köztér bármelyik platformján, amelynek célja valamely társadalmi csoport megalázása, megfélemlítése vagy a csoport tagjai elleni erőszak vagy előítéletes fellépés kiváltása.

Bántalmazás

Minden olyan magatartás, amely a gyerekek sérelmét eredményezi, vagy a biztonságos és egészséges fejlődésüket akadályozza. Bántalmazás az is, ha valamivel (pl. megütéssel, kínzással) megfenyegetnek egy gyereket, a fenyegetés pedig félelmet, szorongást kelt benne. A bántalmazás nem feltétlenül „aktív tett” – az is annak minősül, ha valaki nem tesz meg valamit (mulasztás), és ezzel veszélyezteti a gyerekeket.

Fizikai bántalmazás: Olyan fizikai erőszak alkalmazása, amely fizikai sérülést vagy szenvedést okoz, illetve okozhat.

Fizikai bántalmazás például: megütés, megrázás, megégetés, kínzás, rúgás, lekötözés, bezárás stb.

Fizikai bántalmazás jelei például: zúzódás, égés, harapás, vágás, valószerűtlen magyarázat a sérülésekre, felnőttekkel szembeni bizalmatlanság, agresszió, visszahúzódás, a viselkedés hirtelen megváltozása

Szexuális bántalmazás: Amikor egy felnőtt vagy egy másik gyerek saját szexuális érdeklődésének vagy vágyának kielégítése céljából használja fel a gyereket olyan tevékenységekre, amelyek nem az ő életkorának, fejlődésének megfelelőek, illetve amihez a gyerek nem adta valódi hozzájárulását. Ebbe beletartozik minden olyan eset is, amelyhez egy gyerek azért nem adhat valódi hozzájárulást, mert nem teljesen érti a helyzetet (pl. nincs tisztában azzal, hogy egy érintés alkalmas lehet arra, hogy felkeltse/kielégítse a másik fél szexuális vágyát), vagy azért, mert az emberek között valamilyen hatalmi kapcsolat, erőfölény áll fenn (pl. a gyereket tanító tanár, edző, a gyerek gondozásával megbízott szakember).

Szexuális bántalmazás például: a gyermekben „rossz érzést keltő érintés”, szexuális tartalmú megjegyzések, szexting, nemi erőszak, prostitúció, pornográfia, egy gyerek bevonása pornográf tartalmak megtekintésébe.

Szexuális bántalmazás jelei például: ha látható ok nélkül megváltozik a gyerek viselkedése (magába fordul vagy éppen nagyon kihívó lesz), túlszexualizált, nem elfogadható vagy antiszociális magatartás.

Érzelmi bántalmazás: Olyan folyamatos, megalázó vagy lealacsonyító érzelmi bánásmód, amely hosszú távú és súlyos negatív hatást fejt(het) ki a gyerek érzelmi fejlődésére. Bántalmazás a gyerek érzelmeivel való tartós vagy rendszeres visszaélés is, amely a gyerekekben az értéktelenség, szeretetlenség érzését kelti.

Érzelmi bántalmazás például: csúfolás, megalázás, nevetségessé tétel, folyamatos kritizálás, lekicsinylés, tartós megbélyegzés, kirekesztés, kibeszélés, bizalmas információk elárulása, zsarolás.

Érzelmi bántalmazás jelei például: rendkívüli nyugtalanság, szorongás, félelem az új helyzetektől, drog- és alkoholhasználat, extrém passzivitás vagy agresszió.

Elhanyagolás: A gyerek alapvető fizikai és/vagy érzelmi szükségleteinek tartós nem teljesítése, amely egészségének és fejlődésének súlyos károsodását eredményezheti. Ide

XXI. Századi Roma Nők Országos Egyesülete

GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELV

2020

tartozik minden olyan mulasztás (függetlenül attól, hogy az szándékos, vagy pedig tudatlanságból ered), amely jelentősen árt, vagy lassítja a gyerek testi, érzelmi vagy értelmi fejlődését. Az elhanyagolás lehet értelmi, érzelmi vagy oktatási, nevelési.

Elhanyagolás például: megfelelő élelem, ruházat, felügyelet nem biztosítása, az alapvető érzelmi szükségletek megtagadása, iskolalátogatási kötelezettség elhanyagolása, iskolai feladatok/nehézségek figyelmen kívül hagyása.

Elhanyagolás jelei például: gyakori éhségérzet és étellopás, rossz személyes higiénia, állandó fáradtság, alacsony önértékelés, kezeletlen egészségügyi problémák.

Veszélyeztetés

Amikor a gyerek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését bármilyen körülmény gátolja vagy akadályozza. Súlyos veszélyeztetésnek a gyerek olyan bántalmazását vagy elhanyagolását tekintjük, amely a gyerek életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésében jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.

Testi fejlődés veszélyeztetése például: fizikai bántalmazás, éheztetés.

Értelmi fejlődés veszélyeztetése például: a gyerek tankötelezettsége teljesítésének nem biztosítása.

Erkölcsi fejlődés veszélyeztetése például: a gyerek jelenlétében megvalósuló erőszakos vagy szexuális cselekmények.

Érzelmi fejlődés veszélyeztetése például: rendszeres megalázás, megfélemlítés.

Online zaklatás

Sorozatos és hosszabb ideig fennálló szándékos sérelem okozása az interneten, amelynek célja lehet megalázás, fenyegetés, nevetségessé tétel, kiközösítés, lejáratás, negatív színben feltüntetés.

Online zaklatás például: bántó, sértő üzenetek posztolása üzenőfalon/személyes üzenetben, fiók feltörése, álprofil létrehozása, kirekesztő csoport létrehozása, lejárató fényképek közzététele, privát üzenetek nyilvánossá tétele.

Online zaklatás jelei például: szorongás, profil törlése, internethasználattal kapcsolatos szokások megváltozása, elmagányosodás.

Kizsákmányolás

Egy másik személy tisztességtelen kihasználása.

Kizsákmányolás például: gazdasági kizsákmányolás, gyermekmunka: olyan munka végeztetése, amely magas kockázattal jár, veszélyezteti a gyerek iskoláztatását, egészségét, ártalmas lehet fizikai, értelmi, érzelmi, erkölcsi vagy szociális fejlődésére.

Kizsákmányolás jelei például: passzivitás, fáradtság.

Kereskedelmi célú kihasználás

Egy gyereket mások kereskedelmi vagy szexuális tevékenységre használnak pénzbeli vagy anyagi ellenszolgáltatás céljából. A kizsákmányoló jellemzően megtevesztéssel, hamis

ígéretekkel (szerelem, kapcsolati biztonság ígérete), illetve megfélemlítés, testi-lelki terror vagy ezzel való fenyegetés útján hálózza be a gyereket.

Kereskedelmi célú kihasználás például: gyermekprostitúció, gyermekpornográfia, zsebtolvajlásra kényszerítés, kényszerkoldultatás, „csicskáztatás”.

Kereskedelmi célú kihasználás jelei például: félelem, visszahúzódás, szorongás, a viselkedés hirtelen megváltozása, „koravén attitűd”, idegen felnőttek megjelenése a gyerek életében, állandó ajándékok, élvezeti cikkek a gyereknél, szerhasználat, szökések, igazolatlan távollétek.

Manipuláció és tokenizmus

Amikor egy gyerek részt vesz valamiben (pl. fellép, szerepel, interjút ad), de nincs tisztában a részvétele céljával, valódi szerepével, akkor a részvétele nem önkéntes, és nem a véleményének és méltóságának tiszteletén alapul.

Manipuláció és tokenizmus például: a gyereket nem a számára releváns kérdésekben vagy nem gyerekbarát módon kérdezik meg valamiről (pl. nem érti a kérdést), nem kap megfelelő felkészítést a szerepe betöltéséhez, vagy a részvétele célja valójában nem a gyerekről szól (pl. gyerekek „felhasználása” politikai kampány során – a gyerekek „díszletként” való használata).

Intézményi abúzus

Egy gyerek az oktatási/nevelési intézménnyel szemben kiszolgáltatott helyzetben van, és bízik abban, hogy az intézmény az ő érdekében, őt védve jár el. Amikor az intézmény ezt a kötelezettségét elmulasztja, vagy a megfelelő védelmet megtagadja, nem csupán nem segít, hanem egyenesen ront a gyerek helyzetén.

Intézményi abúzus például: amikor az iskola nem indít eljárást egy gyerek bántalmazásával kapcsolatos ügyben, nem próbálja meg kezelni a közösségen belüli konfliktusokat, és ezzel magára hagyja a kiközösített gyereket, a gyerek szabadidejét teljesen kitöltő mennyiségű házi feladatot ad, olyan követelményeket állít a gyerekek elé, ami súlyos szorongást okoz számukra.

Intézményi abúzus jelei például: iskolába járással kapcsolatos attitűd megváltozása, szorongás, tanulmányi eredmények romlása.

Rendszerabúzus

Amikor a gyerekek védelmét szolgáló tevékenység vagy rendszer nem létezik, vagy nem megfelelően működik, és ezzel hátráltatja a gyermekbántalmazás és a veszélyeztetés megelőzését és kezelését.

Rendszerabúzus például: a gyerek tájékoztatásához és véleménynyilvánításhoz fűződő jogainak figyelmen kívül hagyása vagy megtagadása, a szülőtől való indokolatlan elválasztás.

XXI. Századi Roma Nők Országos Egyesülete

GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELV

2020

A bántalmazási formák jelei összefüggenek, és gyakran átfedésben vannak, ezért az ilyen esetek megfelelő kezelése szempontjából az a legfontosabb, hogy az Alapítvány munkatársai minden esetben **képesek legyenek felismerni a jeleket, amelyek arra utalnak, hogy az érintett gyermekkel/ fiatal felnőttel nem megfelelően bánt a környezete, ezért meg kell tenni a szükséges lépéseket.**

Az Egyesület – mint a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagja – a fentiek észlelésekor a gyerek további veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében köteles jelzéssel élni az illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, illetve gyámhatóság felé (a bejelentési folyamat részletesen az V./4. részben kerül kifejtésre), a nagykorúságukat betöltött fiatalok esetén a megfelelő hatóságok, például a rendőrség felé.

7. MIKOR ÉS HOL VÉDI A GYEREKEKET A SZERVEZET?

A személyes jelenlétet igénylő helyzetekben

Az Egyesület irodájában, illetve a külső helyszínen rendszeresen megvalósuló gyermekprogramokon a fentiekben leírt alapelvek szerint járunk el a programunkban részt vevő, illetve az esetleg ott más minőségben megjelenő gyerekekkel és fiatalokkal. Az irányelvünk értékei és a munkatársak felelőssége azonban kiterjed az Alapítvány által szervezett egyéb programokra is, pl.: Játékközpont programok, SZIROM Játsszóház program

A partnerszervezetek kötelezettséget vállalnak arra, hogy az Egyesület Gyermekvédelmi irányelvét megismerik, elfogadják, és mindenben az abban foglalt elvek - vagy a saját Gyermekjogi irányelvük - szerint járnak el munkájuk során.

A személyes adatok kezelésével kapcsolatban

Az Egyesület kidolgozott adatkezelési szabályzattal rendelkezik, amely a hatályos jogszabályoknak megfelelően és részletekbe menően szabályozza, hogy a velünk kapcsolatba kerülő gyerekek adatait hol és milyen módon tároljuk.

Minden munkatársunk bizalmasan kezeli a gyerekekkel kapcsolatos személyes adatokat és információkat, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy harmadik személynek ezek az információk nem adhatók ki. A kiterjesztett titoktartás fogalma alatt azt értjük, hogy a fiatalokra vonatkozó információk az eszmegbeszélések alkalmával az oktatási stáb tagjainak tudomására hozhatóak a hatékony esetkezelés érdekében, onnantól kezdve azonban a titoktartás minden kollégára vonatkozik.

A kommunikáció és az adománygyűjtés terén

A kommunikáció és az adománygyűjtés területén kiemelten figyelünk arra, hogy ne erősítsünk sztereotípiákat és hogy a gyermekek és fiatal felnőttek méltósága ne sérüljön. Garanciát vállalunk arra, hogy semmilyen felületünkön ne közöljünk olyan dolgot, amelyet a gyerekek nem szeretnének vagy ami bármilyen szempontból negatívan érintheti őket.

- A szánalomkeltés eszközével semmilyen körülmények között nem élünk, és főleg nem használjuk adománygyűjtésre.
- Kifejezett célunk, hogy ne erősítsünk sztereotípiákat.

- Storytelling során pozitív eseteket használunk, kerüljük a nehéz történetek nyilvánosságra hozását annak érdekében, hogy a fiatalok még név nélkül se találkozzanak a saját nehéz történetükkel. Semmilyen módon nem veszélyeztethetjük az Alapítvány és a diákok között kialakult bizalmi kapcsolatot.
- Fundraising célból nem használjuk a gyerekprogramon készült fotókat és videókat, még a nagykorúakét sem. Róluk csak csoportkép készülhet, leginkább profilból, és kizárólag olyan híradáshoz kapcsolódóan, amely az Egyesület szakmai munkájáról tudósít. Fundraising célokra csak az Egyesület egyéb programjaihoz kapcsolódó nagykorúakról, illetve az alumniról készült fotókat, videókat használunk.

8. GARANCIÁK

Az Egyesület munkatársai elkötelezettek a gyerekek védelme és jogainak biztosítása mellett. Kötelezettséget vállalunk arra, hogy nálunk olyan felnőttek veszik körül őket, akik mellett biztonságban érzik magukat. Ezt a következő eljárásokkal és intézményekkel biztosítjuk.

A munkatársak kiválasztására vonatkozó szabályok

Az új munkatársak felvétele a lehető legalkalmasabb időpont a gyermekbántalmazás kockázatának csökkentésére, ezért az alábbi biztonsági elemeket építjük be a felvételi eljárásba.

A kiválasztási folyamat során minden jelentkezőt szóban nyilatkoztatunk arról, hogy nem merült föl vele szemben gyermekbántalmazás gyanúja. A kiválasztott jelölt a szerződés aláírását megelőzően írásban nyilatkozik arról, hogy ellene az Alapítvány Védelmi szabályzatában nevesített esemény, pl. szexuális abúzus fölmerült-e, bizonyítást nyert-e, indult-e ellene fegyelmi eljárás, illetve nyilatkozik arról is, hogy az előző két munkáltatójával az Alapítvány fölveheti-e ez ügyben a kapcsolatot. Minden új munkavállaló erkölcsi bizonyítványt nyújt be.

Ezek a biztonsági előírások minden egyes új munkatársra vonatkoznak, azokra is, akik nem kerülnek közvetlen kapcsolatba a gyerekekkel.

Hogyan ismerik meg a munkatársak és a partnerszervezetek a gyermekvédelmi irányelvben foglaltakat?

Egy gyerek akkor tud igazán bizalommal fordulni az őt körülvevő felnőttekhez, ha tudja, hogy milyen válaszra, hozzáállásra számíthat tőlük. Ennek a felnőttek részéről az a legfőbb feltétele, hogy mindannyian ismerjék a rájuk vonatkozó – magatartási és eljárási – szabályokat, amelyeket egységesen követnek.

A gyermekvédelmi irányelvben foglalt szabályok nemcsak a gyerekeknek, hanem a munkatársaink számára is segítséget nyújtanak. Nagyobb biztonságban tudnak a gyerekekkel foglalkozni, ha ismerik az őket védő mechanizmusokat – tudják, hogy mikor és milyen lépéseket kell tenniük, ismerik az intézményi szabályokat és protokollokat, amelyek keretbe foglalják a tevékenységüket.

Ahogy a jelenlegi kollégáknak ismerniük kell a gyerekeket védő szabályokat és folyamatokat, úgy az új munkatársak sem kezdenek meg addig a tevékenységüket, amíg meg nem ismerték

XXI. Századi Roma Nők Országos Egyesülete

GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELV

2020

az irányelvet, a benne leírt szerepüket és kötelezettségeiket, és alá nem írták a benne foglalt Magatartási szabályzatot.

Ezen túlmenően, az irányelv szellemében az Alapítványnak minden olyan felnőttért felelősséget kell vállalnia, aki rajta keresztül bármilyen formában kapcsolatba kerülhet gyerekekkel. Ez azt jelenti, hogy nem csak azoknak a felnőtteknek kell ismerniük a gyermekvédelmi irányelvet, akikkel az Egyesület közvetlen jogviszonyban áll: az is fontos, hogy az együttműködő szervezetek és partnerek is ismerjék a rájuk vonatkozó elvárásokat és előírásokat.

Az átláthatóság, a biztonság és a kölcsönös bizalom szempontjából fontos, hogy az Egyesületnél és az Egyesületnél dolgozó felnőttek mellett a szervezethez kapcsolódó gyerekek és szüleik/törvényes képviselőik is ismerjék és értsék azokat a szabályokat és folyamatokat, amelyek őket, illetve a gyerekeiket védik. Annak ugyanis, hogy egy gyerek biztonságban érezze magát az adott szervezetnél, az egyik legfontosabb garanciája az, hogy ismerje a jogait, és tudja azt is, hogy kinek és hogyan van lehetősége jelzést tenni akkor, ha rosszul vagy veszélyben érzi magát.

A fenti széleskörű és érdemi tájékoztatás érdekében az Alapítvány az alábbi elemeket építi be működésébe:

- Az Egyesület munkatársai egy szakértők bevonásával szervezett, háromórás tréning keretében ismerik meg az irányelvben foglaltakat.
- Az Irányelv ismeretét és az alapelvek elsajátítását az irányelv alapján elkészített kvíz kitöltésével ellenőrizzük. Sikertelen eredmény (75% alatt) esetén egyéni felkészülést követően a munkatárs egy héten belül újra kitölti a tesztet.
- A Gyermekvédelmi irányelvet és annak kétoldalas változatát feltöltjük a honlapunkra, és ezzel nyilvánossá tesszük.
- Új munkatárs felvétele után az Egyesület mindenkori elnöke megbeszélést tart a kollégával a gyermekvédelmi irányelv szükségességéről, céljairól és alapértékeiről. A teljes Irányelvet átadja számára, hogy részleteiben is megismerhesse. Az irányelvnek és alapértékeinknek elsajátítását az irányelv alapján elkészített kvíz kitöltésével ellenőrizzük. Sikertelen eredmény (75% alatt) esetén egyéni felkészülést követően a munkatárs egy héten belül újra kitölti a tesztet.
- A partnerszervezetek számára 2 oldalas összefoglaló anyagot készítünk a Gyermekvédelmi irányelv alapján, illetve felhívjuk a figyelmüket arra, hogy a teljes dokumentum hozzáférhető az Alapítvány honlapján. A partnerszervezetek írásban nyilatkoznak arról, hogy az irányelvben foglaltakat megismerték, és mindenben annak szellemében járnak el.

Hogyan ismerik meg a gyerekek és szüleik a gyermekvédelmi irányelvben foglaltakat?

- Játékközpontja kihelyezett dokumentum
- Weboldalon feltöltött fájl www.romanokegy.mozzelo.com

Tanácsadó testületet hozunk létre

A Egyesület Gyermekvédelmi munkacsoport munkájának támogatására Tanácsadó testületet hozunk létre. A testület tagjai: gyermekvédelmi szakember és rendőr.

9. Belső jelzőrendszerünk

Hálózati program

Ha a Hálózati programunkhoz kapcsolódóan valamely partnerszervezet szervez olyan eseményt, ahol kiskorú fiatal vesz részt, kötelező gyerekvédelmi felelős kinevezése.

A felelős nevét és elérhetőségét minden esetben jól látható helyen ki kell függeszteni. Ha az eseményen részt vevő gyerektől, szülőtől, munkatárstól jelzés érkezik a felelőshöz:

- döntési helyzet: életet, testi épséget veszélyeztető helyzet?
 - A) IGEN: **azonnal** hívja a rendőrséget
 - B) nem: haladéktalanul biztosítja a gyermek fizikai biztonságát, megnyugtatja, és értesíti a szülőt a történekről. Majd beszélget a gyermekkel arról, hogy a továbbiakban mi fog történni. Írásban értesíti az eseményt szervező szervezet vezetőjét. A szervezet köteles a Egyesület Gyerekvédelmi irányelvében foglaltak szellemében eljárni. Szakmai támogatásért fordulhatnak a Romaversitas mindenkori ügyvezető igazgatójához.

Titok-protokoll

A beszámolót először halló munkatárs a következőképpen kell hogy eljárjon:

- Figyelmesen végighallgatja a gyereket, és elfogadja, amit hall, anélkül, hogy túl nagy nyomást helyezne a gyerekekre annak érdekében, hogy minél több részletet megtudjon tőle.
 - Biztosítja őt arról, hogy jól döntött, amikor megosztotta vele az információt.
 - Tájékoztatja arról, hogy ez az információ nem maradhat teljes titokban, meg kell osztani az illetékes személyekkel is.
 - A bizalmi felnőtt addig nem osztja meg mással a rábízott titkot, és az érintettől se kérje annak megosztását, amíg a gyerek saját maga oda nem ért a lelki folyamataiban, hogy erre felhatalmazást tud adni
- A bizalmi felnőtt ezen a folyamaton kíséri végig az érintett gyereket - beszélgetve, együtt dolgozva vele, hogy megérthesse, miért fontos az, hogy a történekről másnak is beszéljen, hogy azokat más is megtudja.
- Fontos, hogy a gyerekek legyen ideje felkészülni és elfogadni azt, hogy a történekek milyen következményei lehetnek (pl. eljárás fog indulni), legyen módja kellő információhoz jutni, legyen elég ideje megérteni, hogy pontosan milyen eljárások elé néz.
 - Tájékoztatja a gyereket arról, hogy mik lesznek a következő lépések az esettel kapcsolatban.
 - Azonnali helyzetfelmérés és kockázatelemzés után megtesz mindent annak érdekében, hogy az érintett gyerek(ek) biztonságba kerüljön (kerüljenek).
 - Dokumentálja a beszámolót és – a fentieknek megfelelően – haladéktalanul jelzést tesz a a gyerekvédelmi munkacsoport vezetőjének. Az eredeti jelzést tevő személynek minden esetben visszajelzést kell kapnia az ügy állásáról, az érintett gyerek hogylétéről, és szükség esetén szupervíziós lehetőséget kell számára biztosítani.

XXI. Századi Roma Nők Országos Egyesülete

GYERMEKVÉDELMI IRÁNYELV

2020

10. Jogszabályok

Jelen Irányelv összhangban van a hatályos hazai és nemzetközi jogszabályokkal és protokollokkal, különös tekintettel az alábbiakra:

- Az ENSZ Gyermekjogi egyezménye (kihirdette:1991. évi LXIV törvény)
- A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.)
- A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.)
- A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.)
- A gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményekben, nevelőszülői hálózatokban és javítóintézetekben ellátott gyermekek és fiatal felnőttek bántalmazási eseteinek kivizsgálására és kezelésére vonatkozó intézményi, fenntartói és ágazati módszertan (EMMI 2018)
- A gyermekvédelmi észlelő- és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan
- A gyermekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó család- és gyermekjóléti szolgáltatások folyamatairól szóló EMMI protokoll
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény

Kelt, Nyíregyháza, 2020. 02.01.

Gyermekvédelmi felelősök:

1. Makula Réka, 06303694406, makulareka@gmail.com
2. Szabó Bettina, 06202153342, szabobettina84@gmail.com